

Бабіно

3' 2001
березень

Всеукраїнський
дитячий журнал

ХТО НАМ ВЕСНУ ПРИНІС?

Хочеш виграти приз — зазирни на стор. 3

БЛАГОВІСНИК ВЕСНИ

“Які птахи першими прилітають із вирію?”
Оля КРАВЕЦЬ, Дніпропетровська обл.

Справжнім благовісником весни в Україні вважається жайворонок — він першим прилітає із вирію. Цей весняний ранній гість з'являється тоді, коли у видолінках та на горбках ще біліє сніжок. Пригадайте, як у веснянці про це співається:

— Чом ти, жайворонку,
Рано з вирію вилетів:
Йще по горах сніженьки лежать,
Йще по долинах криженьки стоять!

А жайворонок ніби відповідає:

— Ой, я тії сніженьки крильцями розжену,
Ой, я тії криженьки ніжками потовчу!

Якщо жайворонки летять високо в небі, то хлібороби кажуть: “До Бога летять молитися” — щоб був гарний урожай. А коли летять низько над землею, то кажуть: “Загубили ціп по дорозі” — на неврожай.

У польового жайворонка дуже гарна пісня. Багато композиторів намагалися повторити її у своїх творах. Чи не тому та пісня така гарна, що повертається пташка до рідної землі, зігрітої сонцем. Злітає жайвір до сонця і піснею дякує за тепло. Адже життя цього птаха пов'язане із теплою землею. Своє гніздо він ховає серед молодих хлібних сходів на землі. Там і пташенята народжуються, там їх батьки вигодовують. Проспівавши свою пісню високо в небі, жайворонок опускається на землю не біля гнізда, а за 10—20 метрів від нього. І, сховавшись у траві, швидко біжить додому.

“Як народилася наша планета Земля?”
Володимир САБАДАШ,
Вінницька обл., Юлія
ДАЛЬНІКОВА, Харківська
обл.

ВЕЛИКА ГАРЯЧА КУЛЯ

Учені вважають, що народження нашого Всесвіту почалося з неймовірно потужного Великого Вибуху, який стався приблизно 15 мільярдів років тому. Після нього в космосі утворилися гігантські хмари газу і пилу. Декотрі з тих хмар дуже швидко, як у водоверті, крутилися. Цей процес тривав мільярди років. Поступово хмари ставали щільнішими і перетворилися на кулі з розжарених газів. З подібних газо-пилових хмар утворилися Земля, Сонце, Місяць, зірки.

Спочатку наша планета теж була розжареною кулею, та поступово верхній шар охолоджувався, і утворилася тверда оболонка — земна кора. Сталося це приблизно 4,6 мільярда років тому. На поверхні з'явилися вулкани. Гази, які вони викидали, оточили Землю повітрям і хмарами. Потім дуже багато років підряд ішов дощ — накопичена вода утворила озера, ріки, моря, океани.

Сьогодні наша планета — велика розжарена куля, вкрита холодною оболонкою. В середині неї знаходиться внутрішнє ядро — там так само гаряче, як і на поверхні Сонця: до 5900 градусів тепла. Зовнішнє ядро теж дуже гаряче — воно заповнене рідким металом. Ще ближче до нас знаходиться мантия — це гаряча і частково навіть розплавлена земна порода. Її інколи можуть побачити люди під час виверження вулканів. Вулканічна лава — то і є мантия. Зовнішній твердий шар, що утворює континенти і дно океанів, називається земною корою. Він тонкий, всього 5—50 кілометрів.

ДО ЗАПИСНИЧКА ЕРУДИТА

Діаметр Землі через полюси — 12714, по екватору — 12756 кілометрів. Маса — 59773 трильйони тонн. Вік — 4,6 мільярда років. Довжина екватора — 40075 кілометрів. Щоб облетіти довкола Землі на літаку, потрібно приблизно два дні.

1? 2 2

“Скільки років писанці?”

Леся ДЕЧЕНКО,
Вінницька обл.”

ВЕЛИКОДНЕ ЯЄЧКО

Писати писанки наші пращури почали дуже давно — задовго до прийняття християнства на Русі. Яйце в ті далекі часи уособлювало життя. Тож навесні, коли оживала природа, люди малювали на шкаралупі яєць рослини, тварин, геометричні узори. Згодом цей давній і красивий звичай перейняло християнство, і відтоді він пов'язується зі святом Великодня. А писанки, мальованки, крашанки, шкрябанки називаються Великодніми яєчками.

Писанки та крашанки є у багатьох народів, і в кожного з них — свої легенди, повір'я, традиції, обряди. Стародавні перси, індіанці, візантійці, древні греки і римляни вважали, що саме з яйця виник наш всесвіт.

Писанки розписували за допомогою воску і природних барвників. Кожна з них, наче маленька картина, потребувала від писанкарки (писанки писали переважно жінки) і вміння, і майстерності, і посидючості. Часто писанкарки були знахарками, цілителями. Чи не тому рослинний орнамент на українських писанках відтворює майже всі лікарські рослини рідної землі.

Нині мистецтво писанкарства відроджується в Україні. У Коломиї на Івано-Франківщині відкрито музей писанки. Там зберігається багато Великодніх яєць, але на жодному орнамент не повторюється.

Що зображується на писанках? Авжеж, найчастіше весна: сонце, квіти, гілки дерев, віночки, букети. А ще зірки, птахи, тварини. Спробуй і ти, барвінчатко, разом із мамою прилучитися до цієї давньої української традиції — напередодні Великодня писати писанки. Писанка — не просто розфарбоване яйце. Наші предки вважали її запорукою щастя, добробуту, оберегом, що захищає від злих сил.

Ми любимо читати!

СІМ ЧУДОВИХ КНИГ

ВІД КОТИГОРОШКОВОГО ПОНЕДІЛКА
ДО ПЕППІДОВГОПАНЧОВОЇ
НЕДІЛІ

Саме стільки днів: від Котигорошкового понеділка до Пеппідовгопанчової неділі триває тиждень дитячої книги. За традицією проводиться він під час весняних канікул. У тижні — сім днів. Тому пропоную вам, барвінчата, скласти чудову сімку книг — тих, які вам подобаються найбільше. Надішліть до редакції розповідь про свою улюблену книгу. За вашими листами й буде складено чудову сімку книг. А хтось із вас за найцікавішу розповідь отримає приз — книгу улюбленого письменника багатьох барвінчат Всеволода Нестайка з автографом.

БАРВІНОК

Хто нам весну приніс?

Кажуть, що весну на своїх крилах приносять птахи, які повертаються з вирію. Розгляньте уважно малюнок на першій сторінці і напишіть, які ж птахи принесли нам весну. Серед тих, хто впорається із завданням, розігруватиметься приз номера — дитяча енциклопедія.

“Барвінок” — всеукраїнський журнал для дітей молодшого і середнього шкільного віку.

Заснований у 1928 році.

Передплатний індекс 74022.

Засновник і видавець: редакція журналу “Барвінок”.

Свідоцтво КВ № 770, 28.06.94 р.

Головний редактор.....Василь ВОРОНОВИЧ

Відповідальний секретар.....Людмила КОЗІЙ

Редактор відділу літератури.....Світлана ПРУДНИК

Художній редактор.....Олександр БАСС

Коректор.....Світлана ГАЙДУК

Комп'ютерна верстка.....Євген МЕДВЕДЄВ

Адреса редакції: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 38—44, тел. 211-04-98.

E-mail: barvinok@info.kiev.ua.

Тираж 52880 прим. Зам. 1—20.

Ціна за передплатою 1 грн. 98 коп.,

в роздріб — договірна.

Друк — поліграфкомбінат “Україна”.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Журнал надходить до вас за пільговим тарифом завдяки сприянню ДП “Преса”, його директора ГЕРАСИМЕНКА Валерія Вікторовича

Малюнок на обкладинці Ю. ПРАВДОХІНОЇ

КАЛЕЧІД АРИК ЧАТ АД АЙЛИК

Барвінковий привіт тобі, читачу!

Ось уже і четвертий місяць року — дзюрчальник, лелечник, цвітень, красень, водогін — просить до нас у гості з вербовими гілочками та писанками і крашанками. Здогадався, напевне, які свята несе нам квітень: **7 — Благовіщення (за повір'ям, у цей день Бог благословляє усі рослини), 8 — Вербна неділя (хай і тебе поб'є вербова гілочка, щоб і ти почув препоб'є вербова гілочка, щоб і ти почув пре- красне побажання: "Не я б'ю — верба б'є, за тиждень — Великдень, недалечко — красне яєчко. Будь здоров, як вода, будь багат, як земля!"), 15 — Великдень (найбільше, після Різдва, християнське свято).**

4

26 квітня минає 15 років від дня катастрофи на Чорнобильській атомній станції. І хоча станцію наприкінці минулого століття було закрито, ще довго в нашій пам'яті Чорнобиль озиватиметься всенародним горем.

Наталія ЗАБИЛА

БАРВІНОК

Недавно ще гула метелиця,
Ще в вибалках не танув сніг,
А вже барвінку листя стелиться
Зеленим килимом до ніг.

Воно під снігом і під кригою
Всю зиму зелень берегло
І перше стрінуло з відлигою
Весняне сонце і тепло.

Із перемогою і славою
Весна з'являється на світ,
І квітне радістю яскравою
Барвінковий зірчастий цвіт.

Барвінок

ЦІАКОМ ТАЄМНО
Із секретних матеріалів "Барвінку"

Кварк змушений був улаштувати собі вихідний. Боліло коліно. Біль той — згадка про курсантський іспит на засніжених скелях Аргентини. Як мало тоді знав супер-агент. Він був переконаний, що Аргентина — країна джунглів, крокодилів і диких тубільців, а натомість довелося зустрітися з пінгвінами.

Не знав, що, промочивши ноги і не маючи сухих шкарпеток, можна обгорнути їх хоча б старими газетами, зверху натягнути поліетиленові пакети, взути мокрі черевики і сміливо йти далі. Що дві свічки можуть нагріти повітря у брезентовому наметі до пристойної плюсової температури. І хоча він все-таки отримав кваліфікаційний знак суперагента — знак "Золотого крота", проте надбав собі і той біль у коліні. Тож і змушений відпочивати.

Та відпочивало в суперагента лише тіло, а мозок працював. Кварк сидів перед оптичним пристроєм, дивився у нього на дорогу перед школою і час від часу щось ретельно малював і занотовував. Ось що невдовзі з'явилося на аркуші паперу:

"На багатосмуговій дорозі єдине відносно безпечне місце — осьова лінія. Переходити дорогу слід у два етапи, зупинившись на осьовій.

Як визначити відстань до автомобіля, аби бути певним, що встигнеш безпечно перейти дорогу?

Ширина однієї смуги дороги — 4 метри.

Художник Є. МЕДВЕДІВ

Пішохід подолає цю відстань за 3 секунди. Якщо автомобіль рухається зі швидкістю 60 кілометрів за годину, то за три секунди він проїде 51 метр. Тобто переходити дорогу можна, якщо відстань до найближчого автомобіля не менша 52 метрів.

А як порахувати ці метри? На око — складно. Треба шукати орієнтири біля дороги. Це можуть бути будівлі, дерева, опори електромережі. А якщо часто доводиться переходити вулицю в цьому місці — визнач свої орієнтири і запам'ятай відстань до них, перемірявши їх кроками.

А якщо опинився на цій дорозі вперше і немає орієнтирів? Можна використати для визначення відстані до автомобіля його деталі. Добре бачиш їх — значить...“

На цьому записи суперагента уриваються. Але ви,

ЖИНА
ЛГОД

барвінчата, здогадалися, що Кварк серйозно зацікавився вашою поведінкою на дорозі. Він уже помітив, як ви не любите світлофорів і позначених переходів. Уважно перечитайте його записи і спробуйте визначити, на якій відстані

ви виразно починаєте бачити цифри на номерному знаку автомобіля, обличчя водія, люстерка збоку. Подумайте і напишіть у своїх листах до редакції, якими порадами суперагента ви можете скористатися на практиці. І чи не наплутав нічого Кварк, розповідаючи про сніг та пінгвінів у Аргентині?

Барвінок

НОВОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

“Барвінок” — диво,
“Барвінок” — клас!
Немає кращого
Друга у нас!

Ліда БОРИСЕНКО,
Миколаївська обл.

ГРАЛИ МАМА, ГРАЛИ ТАТА, А ВИГРАЛИ БАРВІНЧАТА!

Дякую всім, хто грав у гру “Я знаю 10 способів умовити маму і тата передплатити “Барвінок”. І насамперед батькам та бабусям і дідусям — за те, що вони підтримали мою дружбу з барвінчатами і в новому тисячолітті.

“Якщо батьки передплатять мені “Барвінок”, — менше кататимуся на велосипеді.

Валентин КРАМАР, Черкаська обл.“

“Їстиму суп з квасолею.

Стану президентом і зроблю так, щоб люди жили як у казці.

Роман БІГАНСЬКИЙ, Львівська обл.“

“Пастиму гусей після уроків.

Цілий рік не проситиму грошей на морозиво.

Микола КОЖУШКО, Чернігівська обл.“

“Стану відмінницею.

Не буду дарма марнувати свій час.

Дарина САЙ, Херсонська обл.“

“Дивитимуся телевизор не більше 20 хвилин у день.

Сашко СЕРДЮК, Дніпропетровська обл.“

“Стану найслухнянішою дитиною на світі.

Олесь ВОЛОШИН, Черкаська обл.“

“Спокійніше гратимуся з хлопцями, бо протягом тижня двічі приходив додому з синцями і в розірваних штаних.

Навчу нашу козу Ластівку самостійно ходити пастися, бо вона в нас дуже вперта — доки мама доведе її до паші, то намучиться.

Антон КУЧМА, Чернігівська обл.“

“Кричатиму вночі “Хочу “Барвінок”!”

Вікторія ПІСКОВА, Черкаська обл.“

“Складу кілометровий вірш про те, що добре мати таких друзів, як “Барвінок”.

Злітаю в минуле і привезу звідти динозавра замість кота.

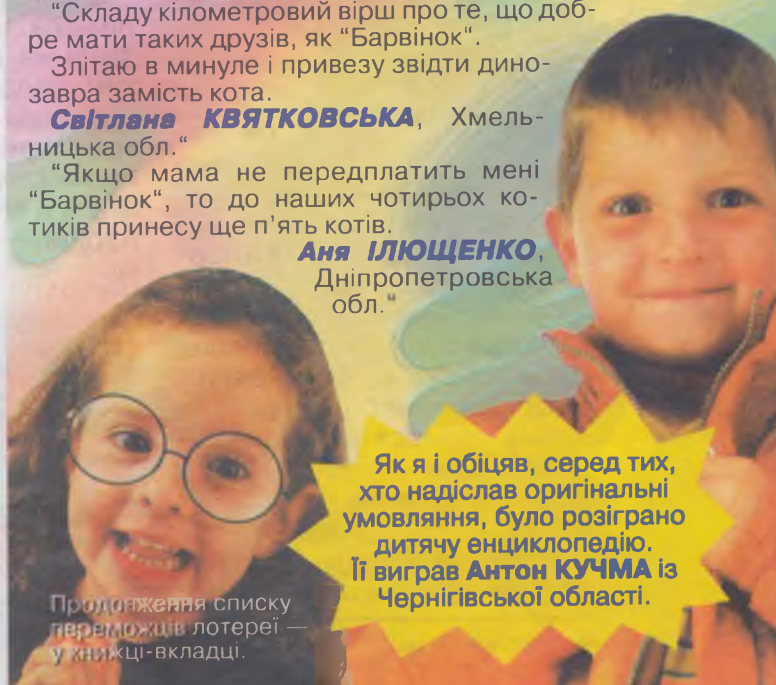
Світлана КВЯТКОВСЬКА, Хмельницька обл.“

“Якщо мама не передплатить мені “Барвінок”, то до наших чотирьох котиків принесу ще п'ять котів.

Аня ІЛЮЩЕНКО,
Дніпропетровська обл.“

Як я і обіцяв, серед тих, хто надіслав оригінальні умовляння, було розіграно дитячу енциклопедію. Її виграв **Антон КУЧМА** із Чернігівської області.

Продовження списку переможців лотереї — у книжці-вкладці.

Торіна Мідія

Книга
Колетти
Казаро

Колись у давні часи жи-
ла на березі
Індійського океану в
напіврозваленій ха-
тинці старенька бабуся. Ані
дітей, ані родичів вона не ма-
ла, отже про неї ніхто не
підкувавсь. Бідна старенька
харчувала-

постукав. Бабуся злякалася,
та, вирішивши, що хтось по-
требує допомоги, відчинила
двері. На порозі лежала вели-
ка чорна мідія. З вузької щіли-
ни поміж її стулок лилося яск-
раве, сліпуче світло.

Старенька підняла мідію, по-
клала на стіл і повернулася,
щоб зачинити двері, аж рап-
том почула чийсь далекий го-
лос:

— Не зачиняй дверей, і я те-
бе щедро винагороджу!

Зненацька буря вщухла.
Бідну хатинку осяяло таке яск-
раве світло, якого стара ще не
бачила в житті. Воно лилося з
великої чорної мідії, яка по-
волі розкривала свої
стулки. Старенька
дивилася і не йня-
ла віри своїм
очам: всередині
лежала маленька
дівчинка із золо-
тим волоссям і
риб'ячим хвос-
том, прикра-
шеним ро-
жеви ми
перлина-
ми.

ся ли-
ше дрібними
рибками та мідіями,
які океанські хвилі ли-
шали на піску після штор-
му.

Одної ночі піднялася
страшна буря. Сипонув дощ,
океан заревів, блискавки
прорізали небо, гуркіт
грому стрясав землю.
Старенька тихо
сиділа в куточку, че-
каючи, поки
скінчиться негода.
Раптом у двері хтось

Бабуся дуже зраділа ди-
тині. Вона взяла кошика, ви-
стелила його червоними пе-
люстками герані і поклала на
них дитя. Кошика вона поста-
вила на вікно, щоб його ося-
вали перші промені сонця і
щоб уранці дівчинка могла
бачити океан. Старенька
подумала, що її самотність
нарешті скінчилася.

Раптом рипнули двері, і на
порозі з'явилася морська

царівна в короні з перлів. Вона подякувала бабусі за врятування дитини, яку хотів забрати собі лихий чаклун. Потім лишила на столі купку великих білих пер-

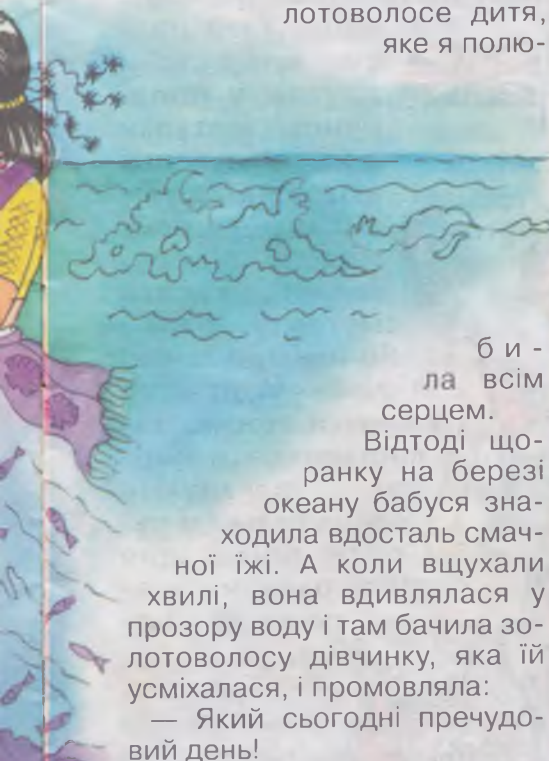

лин і розтала, наче серпанок над океаном. Тридцять днів старенька з любов'ю доглядала дитя, і щоночі мати приходила годувати донечку.

На тридцяту ніч вона прийшла опівночі й мовила:

— Я прийшла нарешті забрати свою маленьку, дорога бабусю! Твоя доброта подолала лихі чари, і чаклун втратив над нами свою владу. — Вона зняла з голови перлинну корону і простягла її старенькій. — Дарую це тобі на пам'ять.

— Мені не потрібно багатство, — сказала на те бабуся. — Якщо ти хочеш, аби я була щасливою, дозволь мені час від часу бачити твоє золотоволосе дитя, яке я полю-

била всім серцем.

Відтоді щоранку на березі океану бабуся знаходила вдосталь смачної їжі. А коли вступали хвилі, вона вдивлялася у прозору воду і там бачила золотоволосу дівчинку, яка їй усміхалася, і промовляла:

— Який сьогодні пречудовий день!

Переклад Н. ПАВЛОВСЬКОЇ

ДЗБУКА

МОРАЛЬНОСТІ

Антоніна МОВЧУН, заслужений учитель України

Напевне, ви всі, барвінчата, не раз чули слово *джентльмен*. У перекладі з англійської мови воно означає *благородна людина*. Звісно, кожному хочеться, щоб про нього казали: "благородний". "Подарували" нам це слово греки: вони у давні часи оцінювали людей не лише за їхнім характером, а й за походженням. Благородний — доброго роду. І в Україні також запитували: "Якого ти роду?" Кожен мав знати свій рід "до сьомого коліна". Поганих вчинків уникали, щоб не зганьбити рід.

До речі, Євгени та Євгенії мають знати: ваше ім'я просто зобов'язує вас бути благородними. Бо в грецькій мові "єв" означає добрий, а "ген" — рід.

Благородна людина ніколи нікому не заздритиме. А це слово у праслов'янській мові звучало "завідеті" і ґрунтувалося на уявленні про лихе око. І нині багато людей вірять, що "погане око" може заподіяти зло, накликати хвороби і нещастя. Тож перш ніж позаздрити комусь із однокласників, пригадайте, що означало це слово у праслов'ян.

Краще бути доброзичливим — зичити добра іншим. І бути совісним. Ще в сиву давнину наші предки вживали слово "совість", яке прийшло з грецької мови й означало почуття обов'язку перед людьми.

А знаєте, як називають того, хто нехтує інтересами інших людей? Так, егоїстами. З латинської мови "его" перекладається "я", тобто я себе люблю понад усе. Серед ваших однокласників є такі, кому пасує це слово? Але й до себе придивіться: якщо "его" стає головною рисою характеру, женіть його геть.

Завтра ви увійдете до класу і скажете:

— Привіт!

Отже, ви привітна людина. Вслухайтеся: вітати. Наче змішалось два слова: відати — говорити і віти — гілки. Це справді так. У праслов'янські часи воно означало: відвідати, поселитися, прибути з символічною гілкою. Нині легше бути привітним — варто сказати "привіт" і приязно усміхнутися. Праслов'янське слово "прияті" означало любити, дружити, приятелювати. Приязний — той, хто виявляє дружню прихильність і симпатію до когось.

Ви себе вважаєте і привітною людиною, і приязною, і... О, ваш носик задерся догори і теж зараз запищить: "А я ще кращий!" Закор-

тить вам так похвалитися, а ви спробуйте обмежити свої хвастощі. Хай краще похвалить вас хтось із друзів. А ви відчуйте себе скромною людиною — людиною, яка вміє себе стримувати. Адже слово "скромність" саме це і означає.

ВІДНА МОВА —

НАШ СКАРБ —

Ура! Всім класом ми вирушили у триденний похід до лісу. Вже бачили зайця, лисицю, ведмедя! А ось і галявина, де станемо табором. Хлопці розпалили вогнище, а дівчата пішли по хмиз. Я не помітила, як відійшла від подруг далеко, і... заблукала. Швидко стемніло, мені стало страшно, я почала голосно кликати на допомогу. Та мене ніхто не чув. Лише місяць та зорі усміхалися з темного неба.

І раптом чую:

— Дівчинко, чому ти плачеш?

Озираюсь на голос і бачу щось страшне: і не людина, і не звір. Я злякалася ще більше.

Та загадкова істота спокійно мовила:

— Не бійся. Ти, мабуть, змерзла і згодніла. Ходімо зі мною.

Так я познайомилася зі Сніговою людиною. Вона привела мене до своєї родини, пригостила сушеними ягодами. Снігові люди виявилися добрими і співчутливими.

Вранці Снігова людина відвела мене до нашого табору. Я запросила її познайомитися з моїми друзями. Та вона відмовилася, боячись, що їй зроблять зло, заберуть до зоопарку. Я подякувала за гостинність і пообіцяла наступного разу принести морозива.

Слухаючи мою розповідь, друзі скептично посміхалися, мовляв, наснилося. Але ж це був не сон! Я спілкувалася зі Сніговою людиною!

Може, й добре, що вона не захотіла йти до людей — раптом і з неї хтось захотів би покепувати...

Люда СИТНИК,
Сумська обл.

Серед барвінчат, яким пощастило, хоч і в уяві, зустрітися і поговорити зі Сніговою людиною, було розіграно приз номера — дитячу енциклопедію. Нею нагороджено Люду СИТНИК із Сумської області.

ПОЧАТКОВА

ШКОЛА

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ШЕВЧЕНКОВІ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

У березневому номері журналу "Початкова школа" багато матеріалів присвячено Т. Г. Шевченку. Це — розробка тематичного уроку "На вічнім шляху до Шевченка", розповідь про книгу Оксани Іваненко "Тарасові шляхи".

Також зацікавить і педагогів, і батьків матеріал про роботу з папером на уроках образотворчого мистецтва, сценарій до дня сміху, цікавинки про озера зі "Скарбнички для природознавців".

**ВОНИ ДОБРІ
І СПІВЧУТЛИВІ**

Барвінчат-сміхотунчикам привіт! Сьогодні всесвітніх перегонів на жирафах не буде. Це не першоквітневий жарт. Усі жирафи з острова Траж у морі Хімс роз'їхалися у відрядження до різних країн світу. І саме зараз вони мають вийти на прямий зв'язок із "Веселим кошом". Слухаймо їхні повідомлення.

— Алло! На зв'язку ваш лондонський кореспондент жираф Сер. Англієці старанно готуються до 1 квітня. Мама зашивають у светрах дітей рукави, видувають із яєць середину — ото сміху буде, як комусь на сніданок дістанеться порожнє

яйце. Тата надсилають своїм друзям у подарунок мотузки для зв'язування вітру, а дітям вигадують неймовірні доручення: купити смугасту фарбу або прямий гачок. А люблячі доні та синочки теж не залишаються в боргу: загадують своїм батькам купити олівці для лівої руки чи шапочку для носа.

— Так, так, в англійців із почуттям гумору все га-

разд. А тепер у нас на зв'язку Австралія.

— Говорить ваш сіднейський кореспондент жираф Кенга. В Австралії 1 квітня починається зі сміху. З самісінького ранку по радіо тут звучить голос кукумари. Крики цього птаха дуже схожі на нестримний людський регіт.

— Уперше чую, щоб і птахи відзначали день сміху. Цікаво, а які першоквітневі традиції є у Франції?

— На зв'язку паризький кореспондент "Веселого коша" жираф Месьє. У

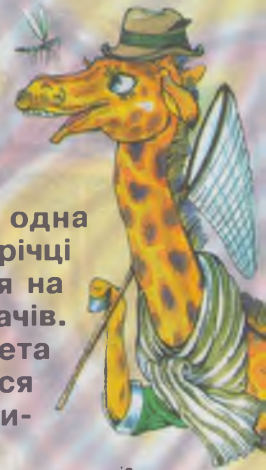
"Заяче сало". А тепер зв'язуюся із жирафом Газетярем, який дістав завдання дізнатися про першоквітневі розіграші на сторінках газет. Чи були такі?

— Авжеж, були. У 1698 році одна англійська газета повідомила, що в річці Темзі купатимуть левів. Подивитися на це видовище зібралося багато глядачів. А через більше ніж двісті років газета повторила цей жарт — і знову зібрався чималенький натовп любителів подивитися, як купаються царі звірів.

— Так, леви в Темзі — неабияке видовище. А як справи з гумором за океаном, в Америці? Подібні жарти там траплялися?

— У 1835 році тут з'явилося повідомлення про те, що збудовано телескоп, за допомо-

ПРО СМУГАСТУ ФАРБУ, КОМАРИНЕ САЛО І ЛЕВІВ У ТЕМЗІ

Франції 1 квітня — дуже шановане свято. Цього дня усі намагаються причепити комусь паперову рибку. "Проковтнути першоквітневу рибку" — означає, що з тобою пожартували. Звичка ця народилася в далекі часи, коли саме 1 квітня було заборонено ловити справжню рибу. А школярі зважуються "нагородити" такою рибкою навіть учителів і поліцейських.

— Сподіваюся, наступного дня педагоги не "віддячують" своїм учням жартами навпаки — незадовільними оцінками. Щось не озивається наш берлінський кореспондент. Алло, алло!

— З Німеччини передає термінове повідомлення ваш кореспондент жираф Бюргер. Часу не маю зовсім, бо вирушаю на пошуки комариного сала. Тому, хто його першим дістане, обіцяно велику купу марок...

— Еге, здається, жираф Бюргер сам "купився" на першоквітневий жарт. Мабуть, не читав нашої української казки

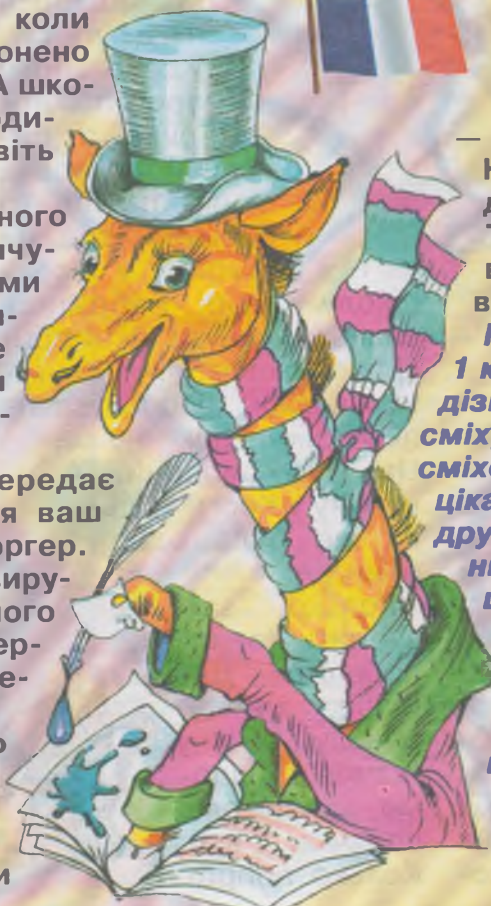
гою якого можна побачити на Місяці тварин і людей, схожих на крилатих мавп. Біля телескопа зібралося

багато бажаючих побачити тих дивовижних істот.

— Дякую всім, хто був на зв'язку. Не баріться, панове кореспонденти, повертайтеся на острів Траж у морі Хімс — адже невдовзі знову стартуватимуть всесвітні перегони на жирафах.

Про те, як відзначається 1 квітня у різних країнах світу, ми дізналися. А як святкують день сміху в Україні? Ви, барвінчата-сміхотунчики, вже приготували цікаві жарти-розіграші для своїх друзів, рідних? Напишіть і мені про них. За найдотепніший першоквітневий жарт хтось із вас отримає приз — невловимого синього коня (це не першоквітневий жарт).

Пряму першоквітневу лінію провів БАРВІНОК.

Художник В. ДУНАЄВА

ТЕРЕНТІЙ УЛІСОВІЙ ШКОЛІ

авесні у лісовій школі почалися заняття. На відміну від вашої, друзі, школи, у казковій лісовій канікули були не влітку, а взимку — з пізньої осені до весни. Бо у директора школи Бурмила Михайловича Ведмедея та у багатьох учнів (у їжачка Колька Колючки, у ведмедика Михайлика Ведмеденка, у свинки Хрюші Кабанюк, у борсучка Борі Сука та деяких інших) була зимова сплячка. А як проводити уроки, коли директор школи і половина учнів, вибачте, сплять?..

Зібралися у перший день учні на Великій Галявині

біля школи. І раптом бачать: у них новачок — сонячний зайчик Терентій. З сонячним ранцем за плечима, у картузику, все як слід.

Білочка Вірочка Вивірчук, свинка Хрюша Кабанюк, козеня Зіна Бебешко, лосеня Соня Лось одразу обступили Терентія і почали радісно ойкати та айкати... А шкільні забіяки Вовчик Вовченко та Рудик Лисо-

венко радості не виявили.

Як відомо, вовчо-лисячий рід заячого не любить. А тут ще Кося Вухань та Колько Колючка почали розказувати про свої пригоди із сонячним вовком Вовилом — як Начальник Канцелярії Нічних Кошмарів пан Морок, Баба Яга та її молодший брат Бабай дістали у Снігової Королеви чорне дзеркальце злого троля, що віддзеркалило сонячного вовка, який почав ганятися за сонячним зайчиком, не даючи йому робити добрі справи. Навіть Кося Вухань, глянувши у чорне дзеркальце, став злим і агресивним. І тільки після того, як Колько Колючка дістав у Країні Сонячних Зайчиків чарівне

Всеволод
НЕСТАЙКО

повість-
казка

біле дзеркальце, злі чари вдалося подолати, Кося знову зробили добрим, а сонячного вовка прогнати. Тоді-то й вирішив Терентій теж вступити у лісову школу, щоб набратися знань і уникнути таких прикрих проколів, як із сонячним вовком, про існування якого він і гадки не мав. Це було восени. А взимку у Косі й Колька ще була одна пригода.

Колько захотів зустріти Новий Рік, побачити Діда Мороза і Снігуроньку. Але у їжачків, як відомо, зимова сплячка. Тож Колько попро-

сив свого друга зайчика Косю Вуханя, щоб той розбудив його перед Новим Роком. Кося збудив Колька. І в них почалися неймовірні пригоди, в яких брали участь передусім загадковий Яшка, що виявився маленьким барабашкою, а також дружина Діда Мороза Баба Морозиха, їхні онуки Снігуронька і Дюдя...

— Брехня! — сказав Вовчик Вовченко.

— Авжеж! — підхопив Рудик Лисовенко.

— Ніякої Баби Морозихи нема! — категорично мовив Вовчик. — Ніколи не чув про таку!

— І я не чув! — підтакнув Рудик.

— Нема, нема Баби

Морозихи! Нема й не було ніколи! — відрізав Вовчик.

— А чого це ви так категорично? — вигукнула Раїска Мняу (рисеня). — Якщо ви не знаєте, то це ще не значить, що нема!

— Бе-бе-безперечно! — підхопила Зіна Бебешко. — Як це може бути онука Снігуронька, якщо нема бабусі? У нежонатих дідусів онуків не буває.

— А хіба бабусі народжують онуків? — пхикнув Вовчик Вовченко. — Бабусі

Морозисі, то давайте і дітей їхніх, батьків Снігуроньки. А де вони — батьки? Як їх звать?

Кося Вухань і Колько Колочка розгублено перезирнулися.

— Ага! Не знаєте, не знаєте! — зраділи Вовчик і Рудик.

Питання про батьків Снігуроньки,

— Стривайте! Стривайте! — бубонів директор Бурмило Михайлович. — Я ж сам бачив зранку, що все було свіже, знімав пробу.

— Авжеж! Свіжісіньке! А тепер

МІШИЙ ІНТ ЛОРЧА І К МОРОЗЕНКО

спершу дітей народжують, а вже діти — онуків.

— Правильно-правильно! — підхопив Рудик Лисовенко. — Якщо ви вже оженили Діда Мороза на Бабі

дітей Діда Мороза та Баби Морозихи, зависло у повітрі...

Та незабаром під час великої перерви сталася подія настільки несподівана і страшна, що про сімейні справи Діда Мороза і Снігуроньки довелося забути.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

СТРАШНА НЕСПОДІВАНКА

На великій перерві лісові школярки завжди снідали. Але сьогодні шкільний буфет був зачинений. За дверима чувся розпачливий голос буфетниці страусихи Еми Емануїлівни:

— О Господи! Лешенько! Що ж це таке?

гляньте — все поцвіло, погнило, зіпсувалося! Що ж робити? — бідкалася буфетниця-страусиха.

— Нічого-нічого! — заспокоював Ему Емануїлівну директор. — Зараз я їм усе поясню.

Двері буфету відчинилися, і вийшов Бурмило Михайлович, а за ним, похиливши голову, Ема Емануїлівна.

— Дорогі дітки! — звернувся директор до лісових школяриків. — На жаль, ми не зможемо вас сьогодні нагодувати. Вибачте, будь ласка! Всі продукти несподівано зіпсувалися. Доведеться вам поїсти удома.

Але й удома лісовим школяркам поїсти не довелося. Виявилось, що й дома всі продукти несподівано зіпсувалися. Причому одразу в усіх мешканців Казкового Лісу. Всім довелося лягати спати голодними.

— Ранок вечора мудріший! — заспокоював Бурмило Михайлович буфетницю-страусиху. — Рано-вранці під'їде-

11

мо на базар, купимо свіжих продуктів, і все буде гаразд.

Але й вранці, коли купували, продукти були свіжісінькі, а як привезли до школи, дивляться, а вони вже поцвіли, погнили, зіпсувалися.

Ема Емануїлівна згадала, що, як везла продукти з базару, наче хтось невидимий обігнав її, тихо хихикнувши. І щось наче блиснуло.

— О! Це Терентій! — вигукнув Вовчик Вовченко.

— Точно! — підхопив Рудик Лисовенко.

— Як його не було, то нічого не гнило! — вів далі Вовчик. — А як він з'явився, бачите, що почалося.

— Що могло блиснути, обігнавши Ему Емануїлівну? Тільки сонячний зайчик! — знову підхопив Рудик.

Всі вражено подивилися на Терентія. Невже?!

— Та ви що?! — розгублено пролепетав сонячний зайчик.

— Це не він! — спробували заступитися за Терентія Кося Вухань і Колько Ко-

лючка. — Він же завжди тільки добро робить!

— Але ж не псувалися продукти, поки він не з'явився у школі! — вигукнув Вовчик.

— Хай іде від нас! — крикнув Рудик.

— Ну добре, я піду! — сказав сонячний зайчик і зник.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

НЕВИДИМИЙ АГЕНТ

Отже, сонячний зайчик Терентій перестав учитися у лісовій школі. Але становище не змінилося. І жа так само псувалася щодня.

Казковий Ліс охопила паніка. Казкові звірі голодували. Вирішили вони звернутися до Бровка Барбосовича, який тримав у Казковому Лісі приватне детективне бюро.

Бровка Барбосович влаштував засідку біля шкільного льоху, де зберігалися продукти, провів у засідці одну ніч,

другу, а на третю... Рівно опівночі біля льоху з'явилася постать у чорному плащі й капелюсі.

— Сій! Ані руш! — грізно гавкнув Бровка Барбосович.

Та незнайомиць і не збирався тікати. Він обернув до Бровка Барбосовича своє обличчя у чорній масці і зареготав:

— Га-га-га! Що ти можеш мені зробити? Я ж таємний агент Начальника Канцелярії Нічних Кошмарів великого й непереможного пана Морока! Звуть мене Гнилай Псувайович Порча! Взагалі-то я невидимий, але ніч сьо-

годні холоднувата, тому я вдягнувся. І впіймати мене можна тільки коли я вдягнений. Але ти мене не впіймаєш. Не встигнеш. От я роздягаюсь і — бувай здоровий!

Не встиг Бровка Барбосович і оком зморгнути, як плащ, маска й капелюх упали на землю.

— Ха-ха-ха! — зареготав невидимий Порча.

— А нащо ти псуєш продукти? — вигукнув Бровка Барбосович.

У відповідь невидимий таємний агент Порча глузливо заспівав:

*— А тому роблю я так,
Що такий у мене смак —
Ненавиджу їжу свіжу,
А люблю несвіжу їжу!
Отакий у мене смак!
І тому роблю я так!*

Бровка Барбосович навіть не намагався затримати Порчу, бо, як відомо, невидимих злочинців міліція не затримує. Так Бровка Барбосович і доповів мешканцям Казкового Лісу.

(Далі буде)

Художник
Т. ЮРЧЕНКО

ПІДКАЗУЮТЬ МАЛЮНКИ

Впиши в кружечки відповідні літери — і прочитаєш ще одну назву березня.

1 	2 	1 	4
2 	3 	1 	3
2 	3 	5 	2

ПОМІРКУЙ

БІГ	ВІЙСЬКО	ПТАХ	1000 кг	ТРАНСПОРТ	ОДЯГ	РИБА
ГОЛОВОЛОМКА	ЗБІРНИК МАЛ	ТОВСТИЙ ПАПІР	ЖИТЛО ТУРИСТІВ	КВІТКА	РОСЛИНА	

СЕКРЕТ ГНОМА

Дзень-дзелень! Урок гномівської мови триває. Уважно розгляньте літери і шукайте зайве слово в котромусь із матеріалів цього номера. Хто до кінця року всі слова розпізнає, той не тільки гномівську мову

знатиме, а ще й мій секрет розсекретить і стане учасником розіграшу десяти призів, серед яких і фотоапарат.

ГНОМ ДЗВІНЬКО

І П З У Ф W A Δ Δ O W 8 V P Z Z

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ,
вміщені у № 2

БЕРЛІНГО. КРОСВОРД. 1. Омела. 2. Прогул. 3. Онука. 4. Лопата. 5. Марка. 6. Монета. 7. Осика. 8. Сльоза. 9. Яєчня. Монпансьє.

МЕТЕЛИК. Тризуб. П'ята. Міст. Правда. Стонога. Городина. У КІПЛІНГА — 7. Йдеться про кількість літер у прізвищах письменників.

РОМАШКА. 2. Галушка. 3. Духовка. 4. Волошка. 5. Колядка. 6. Гармата. 7. Кропива. 8. Камбала. 9. Овал. 10. Лапа. 11. Акула. 12. Аромат. 13. Томат. 14. Тайм. 15. Мармелад. 16. Дуло.

100 КОРІВ ЗА ... Кросворд

1	2	3	4	5	6	7	8

Напевне, ви всі бачили фільми про лицарські поєдинки і звернули увагу на обладунки відважних воїнів. Найдорожче із лицарського спорядження цінували одну річ, яка коштувала стільки ж, як і 100 корів. Хто розгадає кросворд, той прочитає її назву у виділених клітинках.

1. Сучасне пограбування.
2. Те, за що ставлять у куток.
3. Маленький солодкий хлібчик.
4. Перша літера грецького алфавіту.
5. Водоплавний птах.
6. Літальний апарат баби Яги.
7. Ним виймають горщик із печі.
8. Те, з чого роблять сіно.

КМБМШМШС

13

КМБМШМШС

ПЕРШОКЛАСНИК-ЧЕМПІОН

Не забули, майбутні першокласники, що "Барвінок" спеціально для вас проводить конкурс "Першокласник-чемпіон"? У ньому треба розгадати всі кругіголовки — знайти заховані у них слова. Хто всі слова прочитає, той стане учасником розіграшу двадцяти п'яти м'яких іграшок.

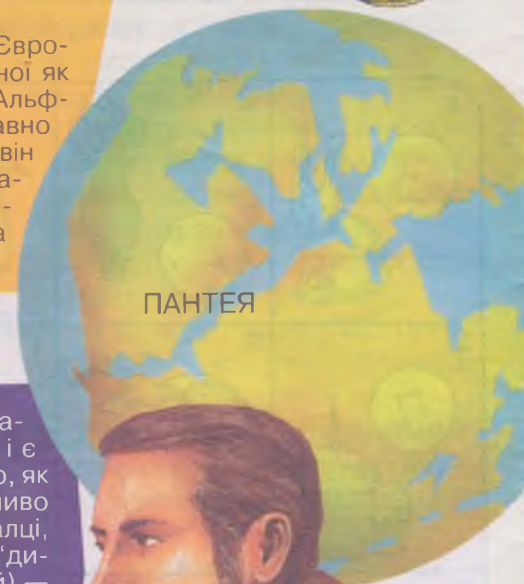
А тепер нове завдання. Маленьке поросятко учора допізна дивилося телевизор, не виспалося і тому на першому уроці було неуважним. Коли вчитель продиктував два слова, поросятко переплутало у них склади. Воно у зошиті написало: дузок, бубок. Допоможи поросяткові правильно написати слова. А коли впораєшся із цим завданням, з перших складів цих слів утвори нове слово. Додай його до тих двох, що знайшов у попередніх номерах "Барвінку". Всі знайдені слова записуй на окремому аркуші паперу (якщо не вмієш писати — вчися разом із мамою і "Барвінком"), а наприкінці року надішли до редакції.

ПАНТЕЯ — НАЙДАВНІШИЙ МАТЕРИК

Якщо уважно розглянути карту світу, то можна помітити, що Європа, Африка і Америка своїми обрисами підходять одна до одної як пазли, як частини мозаїки. Помітив це і німецький метеоролог Альфред Вегенер у 1912 році і дійшов висновку, що колись дуже давно вони були одним материком. Називається він Пантея. Згодом він розколовся на дві частини, які в свою чергу поділилися ще на частини. Вони поступово віддалялися одна від одної — так утворилися сучасні материки. До речі, й сьогодні Європа і Північна Америка щороку віддаляються одна від одної на 7 сантиметрів.

ПАНТЕЯ

“ДИВАННА КАРТОПЛЯ”

Тебе ще ніхто не називав “диванною картоплею”? А скільки часу ти просиджуєш біля телевізора — дві-три години? Тоді ти і є такаю “диванною картоплею”. Образливо? А ти не сиди довго, як овоч на незабудькуватій грядці, перед екраном — це шкідливо для здоров’я. Краще побігай на вулиці, пострибай на скакалці, м’яча з друзями поганяй — весна ж надворі. А найбільшими “диванними картоплями” є: американець (середньостатистичний) — щодня він проводить перед телевізором 238 хвилин, угорець — 235, англієць — 228 хвилин... А ти на якому місці?

Альфред ВЕГЕНЕР

РОДИМ МАВТИ

На острові Мадагаскар, що знаходиться біля Африки, живе багато тварин, яких більше ніде нема. Є серед них навіть привид. Так називають лемура — далекого родича мавпи, бо вночі він голосно і жахливо кричить. На Мадагаскарі живе кільцехвостий лемур. Удень він ховається в темних закутках лісу (боїться денного світла) і спить до настання темряви. А ввечері оживає, чистить хутро і голосно та страшно кричить, наче привид.

ХОЧЕШ — ВІР, А НІ — ТО ПЕРЕВІР...

- Обриси Атлантичного океану нагадують гігантську літеру S.
- У їжака близько 6—8 тисяч голок.
- На нашій планеті є 455 діючих вулканів.
- Якщо крокодил 25 хвилин полежить на сонці, то може померти від перегрівання шкіри.
- Космічний простір над Землею починається на висоті понад 700 кілометрів.
- Ураган — це вітер зі швидкістю 120 кілометрів за годину.

ХОЧЕШ ВІДПОВІДЬ?

74

КАЖИТЬСЯ НЕВІРА? БАЖАЄШ ПРОВІРИТИ?

Ми продовжуємо досліджувати винаходи, до яких нас “прикотило” колесо. Дуже давно люди помітили, що шматочок глини, обпалений вогнем, стає дуже твердим. “Ось із чого можна зробити посуд!” — здогадався найперший гончар. І зліпив горщик, обпалив його на вогнищі — він не протікав, зварена в ньому страва довго залишалася теплою.

Перші керамічні вироби на території нашої держави з’явилися приблизно п’ять тисяч років тому у трипільців. Горщиком, який можна назвати геніальним винаходом людства, користувалося багато народів, та чи не найпоширенішим він був у нас, в Україні. Горщик, горнятко — його назва походить від слова “горнець” (піч для обпалювання гончарних виробів).

КАШНИК, ПЛЕСКУН, ПАСКІВНИК

Спочатку горщики ліпили руками — такий посуд виходив грубим, некрасивим. Тоді хтось здогадався крутити, обертати глину на круглому диску — горщики виходили рівнішими. Той найдавніший гончарний круг повертали рукою, згодом колесо вже крутили знизу ногою. Сталося це дуже давно. Гончарним кругом (знаряддям для формування глиняного посуду) люди користуються уже п’ять тисяч років.

Професію гончаря з давніх-давен шанували в Україні. Чи не тому такі поширені нині прізвища Гончар, Гончаренко, Гончарук. Колись село Межиріч, що на Сумщині, славилось своїми гончарями. І ось яка пригода сталася там понад сто років тому. Перед Великоднем заспечалися майстри, хто з них виготовить

найбільший пасківник (у ньому випікається паска). Чия дружина найбільшу паску спече — той і стане переможцем. На свято зібралися до церкви. Хто в кошику паску приніс, хто на візочку привіз. Аж раптом під’їхала підвода, а на ній стояла така велика паска, якої ще ніхто ніколи не бачив. І всі почали допитуватися, де ж є така велика піч. Та винахідливий гончар лише посміхався. Згодом все ж усі дізналися його таємницю. Паска пеклася не в печі, а в горні, де пасківник випалювався. Гончар почекав, коли температура там стане такою, як у печі, виклав тісто в гарячий посуд і випік паску.

Отож колесо подарувало нам гончарний круг, за допомогою якого виготовлялися зручні керамічні горщики. Вони

були різні: кашник, плескун, варінник, золінник, снозик. І кожен мав свою, так би мовити, роботу. А для чого призначалися ці горщики?

Серед тих, хто надішле до редакції правильну відповідь, розігруватиметься приз номера — дитяча енциклопедія.

Привіт усім страшкам! Бачу, бачу, жахливі розповіді на засіданнях "Товариства відважних боягузів" не лякають вас. І ряди нашого гурту не рідшають, а навпаки, поповнюються. То що, знову боятимемося разом? Під ковдри з головою ховаймося і починаймо нову жах-жах-жахливу історію.

Диявольський БАСКЕТБОЛ

Пізно увечері чоловік на ймення Габріел Фішер вийшов із таверни і разом із собакою Тротті попрямував додому. Було прохолодно, тож захмелілий Фішер прискорив ходу і нічого, крім своїх кроків, не чув. Та раптом пролунав жахливий крик. Чоловік, вдивившись у темряву, помітив попереду на дорозі жінку. Що вона робить у такий пізній час у безлюдному місці? Та подумати про це Фішеру не дав собака: він жалібно заскавчував і, наче скажений, кинувся тікати. Чоловік покликав Тротті, та дарма.

Він наздогнав жінку і спробував завести розмову. Та у відповідь чув лише "так" або "ні". Обличчя жінки він не бачив — його закривав великий капюшон. Вона несла плетений кошик. Фішер запропонував їй свою допомогу.

— Ви дуже люб'язні, — сказала жінка, віддаючи йому кошик. І захіхікала неприємним металевим сміхом. Чоловік здивовано подивився на неї. І знову почувся сміх, та цього разу він пролунав із... кошика. Фішер від страху кинув кошик. А звідти на дорогу викотилася голова — її білозубий

рот нестримно сміявся. Чоловік повернувся до жінки — капюшон упав, на її плечах не було голови!

Чоловік побіг так швидко, як ніколи у своєму житті ще не бігав. Озираючись час від часу, він бачив високо підняту жіночу руку, яка тримала голову, наче свічку. Невдовзі голова знову засміялася, і рука кинула її до ніг Фішера. Він хотів переступити через неї, та голова підстрибнула і вдарила, наче м'яч. Збоку те нагадувало якийсь диявольський баскетбол.

Чоловік кинувся бігти ще швидше, ніж спочатку. Перебрався через струмок, вибрався на пагорб і озирнувся. На протилежному березі струмка стояла жіноча постать, а біля її ніг стрибала голова. Його нерви не витримали, і він знову побіг. Цього разу його ніхто не наздоганяв — привид не зміг перебратися через воду. Удома він побачив свою жінку, яка заспокоювала Тротті, котрий все ще тремтів від страху. Дружина Фішера була щаслива, що хоч безголова жінка-привид відучила її чоловіка від шкідливої звички — допізна пиячити в таверні.

Ось така пригода сталася колись в англійському окрузі Ланкашир. Та ми всі знаємо, що привиди з'являються не лише в далеких краях, а й у наших. Тож чекатиму від вас, мої відважні страшки, розповідей про ваших місцевих привидів. Якщо, звісно, є такі. А тепер уявіть, що, повертаючись пізно увечері додому, зустріли біля будинку малесенького (майже зовсім не страшного) привида, який плакав. Як ви діятимете у такій ситуації?

**НАЙВІДВАЖНІШИЙ
ІЗ БОЯГУЗІВ**

СМАЧЕНЬКОГО! Нарешті у вас, барвінчата, буде трохи вільного часу (адже канікули невдовзі) — можна у мамі чи бабусі на кухні багато чого навчитися. Наприклад, ліпити вареники. Що, дівчатка уже всі вміють? А хлопці? Тоді, допомагаючи мамі готувати цю смакоту, розпитайте у неї, з чим можуть бути вареники. Усі почуті рецепти занотуйте і мені надішліть. Головну умову нашого конкурсу пам'ятаєте: страви мають бути нескладними у приготуванні і з доступних продуктів. А за найкращий рецепт чиясь мама чи бабуся отримає приз — кулінарну книгу.

“...Пацюк роззявив рота, подивився на вареник і ще більше роззявив рота. Тоді вареник вискочив з миски, шубовснув у сметану, перекинувся на другий бік, підскочив угору і якраз потрапив йому в рот. Пацюк з'їв і знову роззявив рота, і вареник таким самим способом помандрував знову. А його тільки й роботи було, що жувати та ковтати.

“Бач, яке диво!” — подумав коваль, і собі роззявляючи від здивування рота, і в ту ж мить помітив, що вареник лізе і йому в рот і вже помастив губи сметаною”.

Так описує зустріч коваля з Пузатим Пацюком наш знаменитий письменник Микола Гоголь у повісті “Ніч перед Різдом”.

А дива в тім і справді мало, бо Пацюк був знахарем і знався з нечистою силою. Проте й вареники — така страва, що сама стрибає до рота, надто ж коли приготовлена власними руками.

А по тому слинку коваю і ваших листів чекаю.

ЛАСУНКА

ВАРЕНИКИ ВАРЕНИЧКИ

РЕЙТИНГ ПОПУЛЯРНОСТІ

Мені знову кортить знати, барвінчата, який матеріал і який малюнок у цьому номері вам сподобалися найбільше. Будь ласка, напишіть мені про це, але на окремих аркушах. На одному — яка казка, вірш, буцинка, розвага, розповідь найцікавіша, на другому — який малюнок. І на обох аркушах зазначайте свої ім'я, прізвище та адресу.

Серед учасників “Рейтингу популярності”, чії думки найчастіше збігатимуться з думкою більшості, наприкінці року розігруватиметься фотоапарат.

ЛАСУНКА

17

МАЙДАН ПУСТУНІВ

**ЮЛІЯ БИЧКІВСЬКА
ЗАЙЧИК-ВУХАНЧИК**

Зайчик-вуханчик скік та скік,
Прибіг поїсти до мене на тік.
Увесь тремтить, очима блима,
Чи не сховався хто за дверима?
А я у щілинку на нього дивлюся,
Ой, не втримаюсь, ой, засміюся.
Зайчик злякався і кинувся геть —
Аж здійнялася за ним круговерть.

УЗВІЗ КМІТЛИВИХ

Туристи, потрапивши до Лондона, люблять фотографуватися в одному з його приміських районів, широко розставивши ноги. Чому вони обирають таку незвичайну позу?

ПРОВУЛОК ЗАГАДКОВИЙ

ВАСИЛЬ КРАВЧУК

Синіми стежинами
Поволі бредуть.
У сивих торбинах
Нам воду несуть.

У зеленому гаю
Під вітрами я стою.
Маю гострі голочки —
Шию з вітру піджачки.

ВУЛИЦЯ РОЗУМНИКІВ

Котра з ягід, що
ростуть у нас,
найбільша?

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ,

вміщені у № 2

Мороз. Сани. Річка. Лижі. Не можна відремонтувати неполаману іграшку.

☒ “Хочу знайти друзів по листуванню. Мені одинадцять років. За гороскопом — Козеріг. Люблю в'язати і вишивати, слухати музику. Маріанна ЯВІР. 82610, Львівська обл., Сколівський район, с. Орів”.

☒ “Мені чотирнадцять років. Люблю складати пісні, читати. Валерія ЛЕНКІНА. 75126, Херсонська обл., Цюрупинський район, с. Ювілейне, вул. Гагаріна, 82”.

☒ “Відповім усім, хто мені напише. Шестикласниця, люблю слухати сучасні пісні, читати “Барвінок”. Анастасія КОБИЗОВА. 37300, Полтавська обл., м. Гадяч, вул. Білохи, 38”.

☒ “Привіт! Я — Оля, мені десять років. Люблю малювати, грати на фортепіано. Ольга ДРОНЯК. 77005, Івано-Франківська обл., Рогатинський район, с. Вербилівці, вул. Шевченка, 13”.

☒ “Хочу листуватися з ровесниками. Мені тринадцять років. Люблю читати і слухати музику. Вікторія ФУРМАН. 22426, Вінницька обл., Калинівський район, с. Комунарівка, вул. Шевченка, 10”.

☒ “Люблю отримувати листи. Мені одинадцять років. Олексій ДРОЗДОВ. 85362, Донецька обл., Красноармійський район, с. Лисівка, вул. Леніна, 229”.

☒ “Люблю читати, в'язати, вишивати. Маю папугу Гошу. Мені одинадцять років. Віталія БАБИЧ. 09244, Київська обл., Кагарлицький район, с. Шпендівка, вул. Шевченка, 30”.

**ЯК СЕРГІЙКО ТА ВЛАДИК
ВІТАЛИ СВОЇХ МАТУСЬ
З 8 БЕРЕЗНЯ**

Н

апередодні 8 Березня Ганна Іванівна сказала:

— Діти, сьогодні ви приготуєте поздоровлення для ваших мам. Перепишіть з дошки текст на аркуш паперу, прикрасьте його малюнками і подаруйте мамі на свято.

Сергійко з Владиком узялися до роботи. Вони старанно переписали привітання, намалювали чудові малюнки, а потім ще й наклеїли папір на кольоровий картон. Вийшли дуже гарні листівки.

Настало свято. Рано-вранці Сергійко швиденько умився, застелив ліжко і навіть прибрав у кімнаті. Коли мама це побачила, вона дуже зраділа.

— Мамо! Вітаю тебе зі святом! Ось мій подарунок, — Сергійко

простягнув мамі листівку.

— Яка гарна! А де ж мої окуляри? Оце лихо, знову загубилися. Синку, може, сам прочитаєш вітання? Сергійко прочитав уголос:

**"Люба матусю!
Вітаю тебе з 8 Березня.
Бажаю, щоб ти була:
гарною, як мавпеня,
доброю, мов змія,
здоровенною, як земля.**

Твій синочок Сергійко".

Художник
В. БАРИБА

Спочатку Сергійкова мама не повірила власним вухам, знайшла окуляри й упевнилася, що синочок справді бажає їй стати схожою на мавпу, здоровенною, як Земля, та ще й сичати на людей, мов змія.

— Ну дякую, сину!

— А що, тобі не сподобалося? — засмутився Сергійко. — Я не винний. Це вчителька сказала таке написати.

— І чого вас тільки в школі навчають?!

Мама вийшла з кімнати, а Сергійко скис так, що аж заплакав.

"Піду на вулицю, — згодом подумав хлопчик. — Запитаю, як Владик маму привітав".

Коли Сергійко вийшов надвір, Владик його вже чекав. Він був також дуже зажурений.

— І на тебе мама образилась? — запитав Сергійко.

— Ще й як!

Сергійко узяв Владикову листівку і прочитав:

**"Люба матсю!
Поздоровляю тебе з 8 Березня.**

**Бажаю, щоб ти була:
гарною, як квітка,**

**доброю,
мов гол,
веселою, як мавпен,
мдрою, мов змія,
здоровою, як лоник,
і щедрою, як мля.**

Твій си Владик".

— А в тебе інше поздоровлення, — сказав Сергійко. — Хоч у тебе і багато помилок, та ти не бажаєш мамі бути гарною, як мавпеня. Як же це вийшло?

Антон АЛАТОН
(для друзів — Алатошка)

— Ну, чого похнюпилися? — почули хлопчики Костиків голос.

— Та мами на наші вітання образилися. І ми не знаємо, що тепер робити.

— Покажіть-но мені. — Костик прочитав листівки, порівняв і засміявся. — Ну ви й написали! Ти, Владик, стільки літер пропустив, що нічого не можна зрозуміти, а ти, Сергію, розгубив цілі слова і навіть рядки. Ой, не могу, тримайте мене! Я й сам так писав у першому класі. А потім брат мені секрета одного розкрив.

— Що ж то за секрет?

— Коли щось списуєш, треба самому собі пошепки диктувати. Ось ти, Владик, мабуть, не продиктував би собі "матсю". Чи ти, Сергію, невже надиктував би: "Я бажаю, щоб ти була гарною, як мавпеня"?

— Звісно, ні, — пого-

дилися друзі.

— Я роблю так. Спочатку уважно, може, й не один раз, прочитаю речення, запам'ятаю його, а потім диктую собі слово за словом. І так я роблю щоразу. А коли читаю, наприклад, "Барвінок", то намагаюся запам'ятати, як правильно писати кожне слово. Через це мене навіть на Міжнародний конкурс знавців української мови взяли. А мами не образилась, а засмутилася вашою неграмотністю. Та це можна поправити.

— Але ж як? Свято ми вже зіпсували. Може, джина викличемо? — Очі у хлопців заблищали надією.

— Ні, цього разу дамо джину

Кашлі-букашлі не минають швидко*

відпочити. Помилки треба виправляти самим. І нагода трапиться. Через два місяці, на другу неділю травня, припадає День Матері. Це справжнє мамине свято. Отож зараз кожному слід вибачитись перед мамою і пообіцяти їй сюрприз.

Через якийсь час звеселіли хлопчики, пам'ятаючи Костиків секрет, уважно переписували таке вітання:

*"Люба матусю!
Вітаю тебе з Днем
Матері!*

*Бажаю, щоб ти
була:
гарною, як квітка,
доброю, мов янгол,
веселою, як мавпеня,
мудрою, мов змія,
здоровою, як слоник,
і щедрою, як земля.*

Твій синочок..."

ЗАПИТАННЯ ВІКТОРИНИ

Барвінчатко! Які ти знаєш секрети грамотного письма? Напиши нам про них. Найкращі поради буде надруковано на сторінках журналу.

* Продовження. Початок у №№ 8—12, 2000 р.; 1—2, 2001 р.

КОЛИ КАШЛІ-БУКАШЛІ НЕ МИНАЮТЬ ШВИДКО

КАЗКИ АБО ПОВІСЬКА

79

А вже весна — з дахів вода капле. Але хто думає, що о цій порі кашлі-букашлі швидко минають, той помиляється. Протягом зими організм ослаб і не має достатньої сили швидко здолати недугу. Тому часто вона переходить у хронічну. Як тільки відчули нездужання, ломоту в суглобах, — а це перші ознаки грипу, бронхіту, — негайно попартеся над картоплею. Ваші матусі знають, як це зробити. Але до картоплі додайте жменю ячменю, вівса або жита. Коли мама зніме казанець з вогню, хай сипне туди ще й трохи перетертих листків м'яти. Накривайтеся ковдрою і дихайте на повні груди.

По інгаляції (так називається ця процедура) слід випити напар первоцвіту весняного або медуники: одна столова ложка на дві склянки окропу. Пити по півсклянки через годину. Або напар подорожника: чотири столові ложки подрібненої рослини на півтора літра окропу. Кип'ятити на малому вогні 5—7 хвилин, настояти годину. Пити теплим п'ять разів на день по півсклянки.

Коли вже трохи прохололи під ковдрою, одягніть чисту білизну і розітріть груди сукнинкою, щоб аж шкіра горіла, увітріть у груди козячий, овечий або свинячий жир навіпл з медом та перетертою на порошок живицею. І утепліть їх кролячим смушком.

Бронхіт "боїться" і чорної редьки. У ній треба зробити виямку, покласти в неї три ложки меду, накрити зрізом і поставити в тепле місце на ніч. Наступного дня пийте тричі по ложці — хрипучий "змії" утече.

А запорожці при затяжних кашлях з ложки меду і ложки соснової живиці, ретельно перемішаних, робили горошини. Висушували їх і клали під язик при кашлі.

Зільник Іван ПРОСЯНИК

ЗОРЯНИЙ КЛУБ

АНКЕТА "БАРВІНКУ"

Ім'я: **Алсу**

Мерайя Кері, Уїтні Х'юстон

Прізвище: **Тенішева**

Перший кліп: "Зимовий сон"

Рік народження: **1983**

Місце народження: **Бугульма (Татарстан)**

Дебютний альбом: "Алсу"

Освіта: **архітектурний коледж**

Офіційний сайт фан-клубу Алсу в Інтернеті: www.alsu.nm.ru

Улюблені виконавці:

КАМЕРТОНЧИК

Оцифровано на замовлення проекту "Перший" у 2020 р.

АЛСУ

ISSN 0132-5930

